

Prof. dr hab. Arkadiusz LETKIEWICZ
Akademia WSB w Dąbrowie Górniczej

Szczytno, 10.08.2021 r.

RECENZJA

rozprawy doktorskiej
MAŁGORZATY ZAWARTKI
na temat:

„OPTYMALIZACJA ORGANIZACJI WIDOWISKA PIŁKARSKIEGO JAKO BEZPIECZNEGO PRODUKTU SPORTOWEGO”

opracowanej pod kierunkiem naukowym
prof. dr. hab. Adama Maszczyka

Światowe i wewnętrzpaństwowe wydarzenia ostatnich lat wymuszają konieczność kompleksowego reagowania na zjawiska towarzyszące życiu społecznemu, które powodowane różnego rodzaju zagrożeniami, są przedmiotem troski specjalistów zajmujących się bezpieczeństwem wewnętrznym a w szczególności zarządzaniem kryzysowym, bowiem, jako problem rozwoju cywilizacyjnego stanowią one jedno z najpoważniejszych wyzwań dla współczesnego bezpieczeństwa państwa demokratycznego. Problemy towarzyszące temu procesowi mają zazwyczaj nieograniczony wymiar, na który składają się różne niekiedy cząstkowe zagrożenia przyrodnicze i cywilizacyjne. Rodzi to konieczność stosowania różnych metod planowania i działania, aby zapobiec ewentualnym skutkom sytuacji nadzwyczajnej (kryzysowej) i angażowania na tę okoliczność różnych źródeł spośród środków materialnych oraz konieczność przygotowywania zorganizowanych działań służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i porządek publiczny. Jednym z obszarów, w którym potencjalnie mogą takie sytuacje się zdarzyć, są imprezy sportowe.

Jak słusznie zauważa Autorka recenzowanej dysertacji: „Jednym z podstawowych zjawisk w kulturze fizycznej jest widowisko sportowe, nieodłącznie związane z fenomenem kibicowania. Ogromny rozwój oraz profesjonalizacja wielu dyscyplin sportowych zdeterminował popularyzację i komercjalizację sportu, który stopniowo zaczął zwiększać swoją rolę zarówno na płaszczyźnie ekonomicznej, jak i społeczno-kulturowej¹.

Jednym z najważniejszych czynników wpływających na widowisko sportowe jest jego sprawna organizacja, znajdująca swoje odbicie w zachowaniu organizatora oraz podmiotów z nim współpracujących. Ponadto właściwa organizacja widowiska z uwzględnieniem wszystkich czynników wpływających na jego przebieg odgrywa kluczową rolę i decyduje o jakości produktu sportowego, a także pozwala na zminimalizowanie zachowań oraz zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu².

¹ Wstęp dysertacji.

² Por. str. 5 dysertacji.

Biorąc powyższe, należy zwrócić uwagę na fakt, że zwłaszcza takie wydarzenia sportowe, jak mecze piłki nożnej mogą wzbudzać wiele emocji, często bardzo negatywnych, które wpływają na bezpieczeństwo osób biorących w nich udział, ale nie tylko. Dlatego odpowiednie przygotowanie takiego wydarzenia jest niezwykle ważne. Ponadto umiejętność antycypacji, sprawne reagowanie na zaistniałe zagrożenie a także efektywne działanie na miejscu zdarzenia w znacznym stopniu kształtują obraz organizatora oraz służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo takich imprez w świadomości społecznej.

Autorka, za cel w dysertacji, postawiła sobie przeprowadzenie analizy podstawowych czynników sprawnej organizacji piłkarskiego widowiska sportowego w nowoczesnym i aktualnym zakresie, odnosząc się do najważniejszych czynników decydujących o organizacji bezpiecznego widowiska piłkarskiego jako produktu sportowego. Jednocześnie chciała wskazać oraz dokonać podziału czynników, które warunkują zwiększenie lub zmniejszenie bezpieczeństwa widowiska. Autorka założyła, że dzięki takiej analizie będzie można zbudować innowacyjny model optymalizujący widowisko piłkarskie jako wartościowy produkt sportowy, spełniający oczekiwania dwóch skrajnie różnych grup konsumentów, czyli kibiców oraz ekspertów.

Tym to kwestiom i towarzyszącym im zagadnieniom poświęcono treść dysertacji sygnalizowanej jej tytułem z wykorzystaniem różnych metod naukowych stosowanych w obszarze nauk o bezpieczeństwie i innych. Taka konstrukcja nosi znamiona racjonalności działań na rzecz rozwiązania założonych naukowych problemów i takie postępowanie należy uznać za zasadne, logiczne i celowe.

Biorąc powyższe za punkt wyjścia do oceny dysertacji, z zainteresowaniem odnoszę się do rozprawy Autorki, która podjęła się rozpatrzenia w sposób naukowy problemu, będącego – póki, co – niedostatecznie opisanym w wielu kwestiach w sposób nie tylko naukowy, a mogący stać się wielce interesującym i przede wszystkim użytecznym w

zakresie wzmocnienia działań w celu przeciwdziałania skutkom różnego rodzaju sytuacji nadzwyczajnych.

OCENA METODOLOGICZNA

Pani magister Małgorzata Zawartka problemom metodologicznym poświęciła rozdział 4 i 5 rozprawy. Doktorantka odniosła się do przyczyn podjęcia badań, przedmiotu badań i określiła cel badań. Wskazała hipotezy badawcze, które przyjęła do badań, a które w ich trakcie weryfikowała. Przedstawiła procedurę badawczą, gdzie wskazała na metody i techniki badawcze. Autorka zawarła w tych rozdziałach także odniesienia dotyczące ograniczeń badawczych oraz zaprezentowała literaturę przedmiotu, którą w trakcie badań analizowała i liczne fragmenty do badań z niej przywołała.

W kwestiach metodologicznych opisano także etapy badań a problemom szczegółowym właściwie przyporządkowano rozdziały merytoryczne w interesie weryfikacji przyjętych hipotez. Podniosło to czytelność metodologiczną procedur zastosowanych w niniejszej dysertacji. Niestety Autorka nie sformułowała jednoznacznie problemu badawczego. Dlatego czytelnik musi się go domyślać z lektury rozdziału czwartego i piątego dysertacji. W związku z powyższym, proszę aby Doktorantka odniosła się do tej kwestii podczas obrony.

Wskazując na ocenę metodologiczną rozprawy, chcę zwrócić uwagę na staranne określenie celu badań w sensie poznawczym, teoretycznym, praktycznym i eksploracyjnym. Podobnie oceniam dokładne przemyślenie oraz wyraźne i staranne określenie hipotez.

OCENA MERYTORYCZNA

Merytorycznie, dysertacja Pani mgr Małgorzaty Zawartki jest rezultatem badań w odniesieniu do produktu, jakim jest wydarzenie sportowe (mecz piłki

nożnej). Przedmiot rozprawy dotyczy istotnego aspektu planistycznego, organizacyjnego oraz bezpieczeństwa wydarzeń sportowych.

Składa się ze wstępu, sześciu rozdziałów merytorycznych oraz zakończenia (dyskusja i wnioski).

W pierwszym rozdziale „WIDOWISKO PIŁKARSKIE JAKO WARTOŚCIOWY PRODUKT SPORTOWY”, Autorka przedstawia sport oraz widowisko sportowe, jako specyficzny produkt. Następnie uświadamia czytelnikowi związek bezpieczeństwa z wartością takiego produktu a także pokazuje aspekty prawne bezpieczeństwa meczu piłki nożnej.

Drugi rozdział „NOWOCZESNE METODY, ZADANIA I NARZĘDZIA OPTYMALIZACJI” zawiera informacje dotyczące nowoczesnych metod i narzędzi optymalizacji, celów optymalizacji a także zawiera przegląd wybranych narzędzi optymalizacyjnych.

Trzeci rozdział dysertacji „ZMIENNE WARUNKUJĄCE ORGANIZACJĘ WIDOWISKA SPORTOWEGO JAKO WARTOŚCIOWEGO PRODUKTU SPORTOWEGO I PROCEDURA ICH OPTYMALIZACJI” zawiera informacje dotyczące zmiennych determinujących mecz piłki nożnej, jako wartościowego produktu sportowego oraz procedurę analizy optymalizacyjnej organizacji takiego produktu.

Rozdziały czwarty i piąty, jak już wspomniano, zawierają treści związane z celami, hipotezami oraz metodologią przeprowadzonych badań.

W szóstym rozdziale Autorka przedstawia ostateczne wyniki przeprowadzonych badań, dokonując analizy różnic wewnątrzgrupowych w grupach ekspertów i kibiców pomiędzy wskaźnikami opisującymi uzasadnienia wpływu na zwiększanie lub zmniejszanie bezpieczeństwa widowiska piłkarskiego, a także zależności korelacyjne między wskaźnikami zwiększającymi i zmniejszającymi bezpieczeństwo w obydwu grupach. Ponadto wskazuje modele regresyjne oparte na wzmocnianych drzewach decyzyjnych wyznaczające predyktory zwiększające lub zmniejszające bezpieczeństwo oraz optymalizacyjne modele regresyjne oparte na

wzmacnianych drzewach decyzyjnych wyznaczające predyktory zwiększające lub zmniejszające bezpieczeństwo w oparciu o wskaźniki.

W zakończeniu pracy dokonano podsumowania najistotniejszych treści związanych z wynikami badań, zamieszczono konkluzje ogólne i wnioski szczegółowe, odnoszące się do rozwiązania poszczególnych problemów badawczych i weryfikacji hipotez. Zaproponowano również kierunki dalszych badań w zakresie wykorzystania planowania scenariuszowego w przygotowaniu operacji policyjnej w celu doskonalenia zaproponowanych w pracy rozwiązań.

W kontekście oceny merytorycznej należy podkreślić, że zawarte w pracy treści mają dużą wartość użyteczną w kontekście chociażby potrzeb bezpieczeństwa, co oznacza, że merytorycznie dysertacja tworzy podstawy do dalszych analiz nad podjętymi problemami.

Co prawda dysertacja zawiera pewne uchybienia stylistyczne, ale nie wpływają one w sposób istotny na treści merytoryczne zaprezentowane logicznie i czytelnie. Wartość merytoryczną pracy podnoszą liczne zobrazowania sporządzone w postaci schematów i tabel. Na podkreślenie zasługuje również solidna – jak się wydaje – bibliografia, ponieważ materiał źródłowy w kontekście tematu dysertacji rzeczywiście jest raczej skromny. W tym też kontekście z uznaniem odnoszę się do badań ankietowych, jakie Doktorantka przeprowadziła na rzecz uwiarygodnienia wyników zawartych w dysertacji.

W mojej ocenie, dysertacja jest materiałem poznawczym, uporządkowanym i uzasadnionym, stanowiącym niewątpliwie znaczącą wartość poznawczą. Zawarte w niej wyniki badań naukowych są bardzo interesujące i powinny stanowić cenne źródło wiedzy w doniesieniu do problematyki zawartej w temacie rozprawy. Rozprawa może być także pomocna w doskonaleniu pracy podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo, czego efektem byłby zarówno wzrost ich skuteczności.

W kontekście oceny merytorycznej: *proszę wymienić, jakie główne kierunki dalszych badań nasuwają się Pani po zakończeniu badań nad*

treściami dysertacji oraz proszę omówić postawy i formy zachowań kibiców w kontekście Ustawy o Imprezach Masowych

WNIOSEK KOŃCOWY

W ocenie całości rozprawy chcę podkreślić, że **Doktorantka - Pani Małgorzata Zawartka** osiągnęła zamierzony cel badań, poprzez właściwą weryfikację hipotezy, zaś przedłożona do oceny rozprawa doktorska napisana została właściwie i ze znajomością metodologicznych podstaw prowadzenia badań naukowych.

W związku z powyższym stwierdzam, że rozprawa spełnia wymagania ustawowe (*Ustawa z 14 marca 2003 r. z p. zmianami, o stopniach naukowych i tytule naukowym, a także o stopniach i tytule w zakresie sztuki*) przewidziane dla naukowych prac kwalifikacyjnych, stąd wnoszę o dopuszczenie Doktorantki do publicznej obrony.

Arkadiusz Petkiewicz